

Obdobje med romantiko in realizmom na Slovenskem

- druga polovica 19. Stoletja (1848)
- čas PO MARČNI REVOLUCIJI
- smrt Franceta Prešerna (1849)
- Slovenci se izoblikujejo v narod
- ustanavljanje čitalnic, doba taborov

2 politični stranki:

- STAROSLOVENCİ (konservativci)
- MLADOSLOVENCİ (liberalno usmerjeni)
- nastajanje SLS, NNS in JSS
- vzporedno poteka več smeri, ki se med seboj prepletajo (klasicizem, razsvetljenstvo in predromantika)
- traja do izida pesniških zbirk Erotika (Cankar) in Čaša opojnosti (Župančič)

2 GLAVNI SMERI OBDOBJA:

ROMANTIČNI REALIZEM

- prepojen je z romantičnimi sestavinami
- Jurčič, Tavčar, Gregorčič

POETIČNI REALIZEM

- realizem še vedno v omiljeni obliki
- Kersnik

- V delih najdemo tudi prvine psihološkega realizma: Tavčar – Visoška kronika ; Jenko – Tilka
- Pojavi se tudi LIRIKA – domoljubna, ljubezenska, refleksivna (Levstik, Gregorčič, Jenko)
- Uveljaviti se je poskušal NATURALIZEM, vendar neuspešno

PRVI SLOVENSKI ROMAN -> Jurčič – Deseti brat

PRVI ZGODOVINSKI ROMAN -> Tavčar – Visoška kronika

PRVA SLOVENSKA POVEST -> Cigler – Sreča v nesreči

PRVA UMETNA PRIPOVEDKA -> Levstik - Martin Krpan

PRVA NOVELA -> Jenko – Tilka

PRVI POTOPIS -> Levstik - Od Litije do Čateža

PRVA TRAGEDIJA -> Levstik, Jurčič – Tugomer

PRVI SLOVENSKI EPSKI PESNIK – Anton Aškerc

- Pripovedno pesništvo – v ospredju BALADA in ROMANCA
- Pripovedništvo v prozi – ČRTICA, FELJTON, NOVELA, POVEST IN ROMAN
- POVEST je najbolj priljubljena
- Pojavijo se tudi OBRAZI
- DRAMATIKA je manj razvita

- Od romanskih oblik le SONET ; prevladujejo ROMANTIČNE LIRSKE PESMI

Josip Jurčič

- Urednik časopisa Slovenski narod
- Zapisovalec tistega, kar je slišal doma (zbirka povesti Spomini na deda)
- VAŠKA OZ. KMEČKA PROZA (povest Domen; Tihotapci; Sosedov sin; roman Deseti brat)
- ZGODOVINSKA PROZA (povest Jurij Kozjak, slovenski janičar; Hči mestnega sodnika)
- KARAKTERNA NOVELA - Telečja pečenka
- HUMORSKA NOVELA - Kozlova sodba v Višnji gori

Deseti brat

- PRVI SLOVENSKI ROMAN
- Ljudski motiv, ki prikazuje usodo desetega otroka v družini, češ da prinaša nesrečo in se ga je potrebno znebiti (ljudska pesem Desetnica)
- Načrtovano dogajanje (več pripovednih oseb, njihovih usod in dogodkov)
- Prikazana podoba življenja na takratnem slovenskem podeželju
- LJUBEZENSKI ROMAN (ljubezen med Lovretom in Manico)
- DRUŽINSKI ROMAN (zgodba Martina Spaka, njegovega očeta in polbrata)
- GROZLJIV ROMAN (zločin, mračno hudodelstvo in maščevanje)
- Prikazuje človeške usode in realistične prvine življenja preprostih kmečkih ljudi
- 2 OKOLJI (grajsko; vaško) in 2 ČASA (zgodba 10 brata in sedanja)
- Dvojnost pri uporabi jezika (meščanski – duhovit ljudski jezik)
- SINTETIČNA (vsakdanje življenje) in ANALITIČNA (preteklost) TEHNIKA PISANJA
- Stvaren opis sveta
- Humor – vaški posebnost Krjavelj

Romantično - realistična dvojnost :

- ROMANTIČNO : popisovanje t.i. skrivnostnih dogodkov in v retrospekciji
- REALISTIČNO : opisovanje običajnih kmečkih shodov in v zaključku

Telečja pečenka

- Realistična značajevka (realistični opisi oseb in dejanj)
- Novela, ki je se takrat imenovala obraz ali slika
- Jurčič je bil kritičen do meščanskega življenja
- Notranja zgodba je NOVELISTIČNA – v ospredju samo 1 oseba
- 2 USODNI SITUACIJI (Bitič vidi kdo mu peče pečenko ; dekle ga zavrne)
- BITIČ (predvidljiv oficir v pokoju, povprečen, neustvarjalen, naiven)
- Konec ni tragičen, saj je smrt Bitiča rešila skrbi za pečenko in ženitev

Simon Jenko

- Spisi v časopisu Vaje
- Pesniška zbirka Pesmi
- Kratka prozna dela – značajevke oz. karakterne novele (Spomini, Tilka, Jeprški učitelj)
- Velik del poezije namenjen **domovini** in velik del zajema **ljubezenska poezija**
- Ljubezenski cikel (Obujenke), cikel pesmi o naravi (Obrazi)
- Humorne pesmi, razmišljujoča poezija

Tilka

- PRVA NOVELA
- KARAKTERNA NOVELA – vendar še ne dosega tiste kakovostne ravni
- Zasledimo prvine psihološkega realizma
- Napisana v starinskem jeziku in slogu
- En osrednji dogodek
- Pripoved opisuje duševnost
- Tilka je ANTIJUNAK – nočemo mu biti podobni ; star je 25, živi pri starših, je čudak, duševno omejen, po mnenju staršev primeren za ženitev
- Drugi odlomek opisuje Tilkovo pot k nevesti – starša mu dajeta modre nasvete (opis fantovih misli)
- Ko zagleda nevesto, ki je precej starejša in se mu posmehuje se požene v beg

Obrazi – cikel 21 pesmi

- Jenkovo najpomembnejše lirsko delo
- Obraz je oznaka za kratko pripovedno književno zvrst
- Je razpoloženska pesem
- Govori o naravi in življenju
- Osrednje teme: minljivost življenja, neprestano spreminjanje, nepomembnost človeka v primerjavi z naravo
- Človek je od narave odvisen
- Uvodni obraz je brez številke, drugi so oštevilčeni
- **OBRAZI ZLITOSTI** (narava je živa, človek čuti z njo in živita v soglasju)
- **ROMANTIČNE PESMI** (nekaj primesi realizma, skozi naravo govori o človeku)
- **OBRAZI RAZOČARANJA** (izrazito realistično – človek in narava nista eno, človeško razočaranje nad krutostjo narave)
- **REALISTIČNI OBRAZI** (čiste realistične slike, v+svet je sprejet kot stvarno dejstvo)
- Oblika je preprosta in enotna – malo prilastkov, jedrnati izrazi, kratke povedi
- Bližje ljudski kot visoki romantični poeziji

Uvodni obraz

- Programski pomen – pove, da so pesmi podobe ali slike
- je preprost, narava je posebljena
- slika pred nami je živa in se giblje
- pesnik je opazovalec – narava čuti z njim (pesnik je do narave romantičen)
- sam popis narave je realističen
- narava je ogledalo pesnikovega duhovnega počutja

Peti obraz

- pesnik postaja pesimist – je glavni govorec v podobi sonca
- sonce hvali in je nad njim navdušen
- bistvo življenja je, da uživamo vsak trenutek
- v 2. kitici sonce zviška gleda na pesnika, saj se zaveda svoje moči in veličine
- narava in sonce sta večna, človek pa je minljiv

Deseti obraz

- motiv hčerkinе smrti (mati joče, naravi pa ni mar)
- razmerje človek – narava je porušeno , se več ne čutita
- narava je kruta, brezbrizna
- človek je razočaran, trpi – narava je brezčutna
- v zadnji kitici je upodobljen ptič slavec, ki je krut (po navadi slavec predstavlja nežnost) – s to podobo se Jenko kaže modernega
- to je obraz razočaranja

Trinajsti obraz

- drugačen od prejšnjih
- narava ni več harmonična ; podobna je ljudem
- borovje prikazuje svojo veličino
- breza je ena sama (raste sama, je v lastnem svetu tuja, nesrečna, zaveda se da so tudi druga drevesa kot ona)
- breza je pesnik sam, ki se počuti tujca v domačem okolju

Janko Kersnik

- prvi obsežnejši roman **Na Žerinjah**
- roman **Rokovnjači**
- Povesti **Testament** in **Očetov greh** (oriše kmečko življenje)
- Romani **Rošlin in Verjanko**, **Liklament** in **Agitator**
- Povest **Jara gospoda** – delo iz meščanskega življenja
- Krajše slike iz kmečkega življenja (**Kmetske slike** – Mohoričev Tone, Rojenica, Mačkova očeta)
- Daljše ljudske povesti
- Šaljivke

Jara gospoda

- Povest
- JARA – na hitro postal gospod in se ne obnaša temu primerno
- V delu so načela realizma že močno uveljavljena
- Okolje je objektivno slikano
- Na eni strani opisuje mladino, ki gre v mesto študirat z velikimi upi in se tam brez idealov izgubi
- Na drugi strani pa preprosto dekle, točajko, ki se s poroko družbeno povzpne, a propade zaradi zakonoloma
- Realistično poučen sklep: oba prešuštnika sta na koncu kaznovana

Simon Gregorčič

- Duhovnik (nesrečen v poklicu)
- Romantični pesnik
- Domovinske, ljubezenske, veroizpovedne pesmi
- Izgubljen cvet, Človeka nikar!, Moj črni plašč, Soči

Človeka nikar

- **Psalm** (prošnja Bogu) – kot hvalnica Bogu
- Spesnena v obliki pogovora z Bogom – predstavlja ga kot stvarnika

DVA DELA:

- **Prvi:** poteze slavnostne himne ; je v nenehnem gibanju – ni smrti ; vedno nastane novo bitje
- **Drugi:** molitvena prošnja brez običajne verske vsebine ; razmišlja o posmrtnem življenju – duša se vrne k Bogu, iz telesa pa se rodi nova stvar

KONEC:

- S prošnjo naj ne ustvari iz pesnika novega človeka, saj bo nato tudi ta človek moral trpeti
- Romantičen pogled na svet

Anton Aškerc

- Postane urednik LJ zvona
- PESNIŠKE ZBIRKE (Balade in romance ; Jadranski biseri)
- Izidejo Nove poezije
- BALADE IN ROMANCE (Mejnik, Janičar, Stara Pravda, Brodnik,...)

Mejnik

- Umetna balada
- Vzdušje je mračno, grozljivo
- Dogajanje je dvoumno, saj ne vemo ali gre za realnost ali pijančev privid

Evropska moderna ali nova romantika

- Obnavlja romantiko
- Poudarja: dušo, čustva, občutljivost
- V Franciji (drugje pozneje)
- Vrh doživi v 80. in 90. letih 19. stoletja
- Seže tudi v 20.st (tudi v SLO)
- Začetnik: **CHARLES BAUDELAIRE (Cvetje zla)**
- Anglija: **OSCAR WILDE (Saloma)**
- Nemčija: **Hauptmann**
- Rusija: šele po l.1900

SMERI:

- **Nova romantika**
- **Dekadenca**
- **Simbolizem**
- **Impresionizem**

Nova romantika - smer

- V ospredju notranjost, občutja, razpoloženje
- Zanimajo jo različni vidiki razmišljanja
- TEŽNJE: senzualna (izjemna, globoka čustva; iskanje izrazov s pomočjo vidnih, čutnih, slušnih stikov) spiritualna (ustvarja simboliko pojmov, predstav in vizij ; samo preko simbolov dostopni svet)
- **Uveden svobodni verz** (zavrgli stalne pesniške oblike)
- Rima nepomembna
- Uveljavijo se: **pesmi v prozi, lirična črtica, psihološka novela**

Dekadenca - smer

- Dekadence (fr. – propad, razkroj)
- Ob koncu 19.st
- Poudarja individualnost, čutno, čustveno življenje
- Glavne lastnosti: razvijejo se iz pesnikovega boja z družbo
- Dekadent: je brez vizije, živi po intuiciji, sanjari
- Dela: **Tujec, Omamljajte se**
- Uživajo v živčni razbolelosti
- LARPURLARTIZEM: umetnost za izbrance

Charles Baudelaire – Omamljajte se (dekadenca)

- skrajni obup nad življenjem
- naveličanost, melanholija, praznina
- poziv k omamljanju, ki še edino omogoča znosno bivanje
- osrednja tema: občutje časa, iztekanje življenja – ponazorjeno s simbolom

Simbolizem - smer

- zadovolji se s pomočjo vizij in simbolov
- poskuša odkriti nedostopni svet idej, globljo resničnost
- ni je mogoče utemeljiti niti s filozofijo niti z znanostjo
- črpa iz sanj, mistike, metafizike, panteizma (vera v naravo)
- uporablja analogije, sugestije, asociacije, simbolična znamenja
- simbolisti so prepričani, da se da človekova notranjost izraziti le s simboli
- simboli so bili včasih razumljivi le pesnikom – njihova umetnost je bila težko razumljiva
- Arthur Rimbaud – samoglasniki (glasovi imajo barvo)

SMERI SIMBOLIZMA IN DEKADENCE SE TESNO PREPLETATA, ZATO KASNEJE VEČINA DEKADENTOV PREIDE V SIMBOLIZEM, TAKO, DA JE DEKADENCA BILA ZA NJIH LE KRAJŠE OBDOBJE.

Impresionizem - smer

- Na to smer je vplivala likovna umetniška smer
- Impresionisti odkrijejo **naravo, svet barv, razpoloženja**
- Niso več slikali v ateljejih ampak v naravi
- IMPRESSIO – vtis
- Želi čim bolj neposredno posredovati **čutne vtise, predstave, razpoloženja, slučaje in bežne vzgibe ter enkratna čustvena stanja**
- Najtanjše nianse, sečanje z barvitostjo, glasovno slikanje
- Zanemarja sklenjen in dosleden opis zunanjega dogajanja

Lirika – zvrst

- Izraža subjektivno vsebino svojega izjemnega
- med SENSUALIZMOM in SPIRITUALIZMOM nihajoče dogajanje
- najpomembnejša dela – z njimi vpliva na razvoj sodobne evropske poezije
- pesmi v prozi
- najpomembnejši liriki: BAUDELAIRE
VERLAINE
RIMBAUD
MALLARME
WILDE

Charles Baudelaire – Tujec

- v obliki dialoga med tujcem in izpraševalcem, ali kot pesnikov pogovor samim s sabo
- tema: tujstvo, osamljenost, ločevanje od vseh vrednot svojega časa
- obsodba na popolno izločenost življenja, brezupno sanjarjenje v nečem, kar bi ga lahko odrešilo
- vloga odrešenja: oblaki, simbol nedosegljivega, neresničnega

Pripovedništvo - zvrst

- novele, črtice, pravljice
- zelo redko
- dekadenco ČUTNA SNOV, čustvena stanja, domišljjski, eksotični motivi in sanjska dogajanja
- pripovedniki: WILDE, STRINDBERG
- film: Slika Doriana Graya

Dramatika – zvrst

- najuspešnejše se uveljavi v lirski dramati
- dekadenci motivi iz sodobnega meščanskega okolja
- novoromantični dramati manjka prava dramatičnost
- v simbolističnih dramah se uveljavijo lirske sestavine
- dramati: WILDE, MEATERLICK, STRINDBERG, HAUPTMANN

Charles Baudelaire

- začetnik evropske moderne (**pesniška zbirka Rože zla**)
- naslov zbirke opozarja, da bo tudi grdo (zlo) postalo del umetnosti
- značilna tako imenovana ESTETIKA GRDEGA
- je osrednja oseba dekadence, nove romantike in simbolizma
- OČE MODERNEGA PESNIŠTVA
- Uporabljal je klasične pesniške oblike, predvsem sonet
- Pri motivih posegal po velemestnemu okolju in po motivih iz sveta sprevržencev in odpora do narave
- Bil je v sodnem postopku
- Izdal je zbirko KORESPONDENCE
- Pesem v prozi

Oscar Wilde

- Homoseksualec
- Najbolj priljubljena in tudi obrekovana oseba
- Roman SLIKA DORIANA GREYA (dekadenčni roman)
- Znan kot pisec umetnih pravlji
- KONVERZACIJSKE DRAME (konverzacija – pogovor) : gre za prikaz trenutne napetosti med udeleženci pogovora, napetost izvira iz dialoga, ni pa posledica preteklih dogodkov

Saloma

- Snov: evangelijska zgodba
- Drama – poetična dekadencijska enodejanka
- Osebe: Herod, Herodiada, Saloma, Sirijec, Johannan (osebe iz evangelijske zgodbe)
- Svetopisemski motiv "hči babilonska"
- Tema: nasprotje med ljubeznijo in sovraštvom, tragičen konec, ljubezen, ki temelji na nemoralu, vodi v smrt
- V zgodbo so vpleteni citati Sv. Pisma
- Govori o Salomini krivdi za smrt izredno pomembne biblijske dejavnosti
- Johannana nastopa kot prerok (napoveduje kristusov prihod, govori o prekletstvu Herodiadine družine in maščevanje Boga; tik pred samomorom mladega Sirijca napove smrt)
- Saloma zaradi ukaza o njegovi smrti poplača tudi s svojo
- Naivnost ljudi je prikazana z nespoštovanjem, strahom pred biblijsko osebo in igranjem Boga

- Saloma je prelepa babilonska oseba – pametna, preiščljena in zrela
- Herod je glavni junak
- Saloma izrabi mladega Sirijca, da jo popelje do Johana (kasneje je njegova smrt ne gane)
- Je odločna, samovoljna in močno razvita osebnost
- Njen videz in obnašanje nas varata – želi si glavo preroka (tu se pokaže kot kruta, nasilna, zlobna, maščevalna)
- Do Johana goji ljubezen, predvsem zaradi njegove drugačnosti, poguma, da pove resnico in neposlušnosti do ostalih – predstavlja ji nov izziv
- Ob njegovem govorjenju spozna duhovno plat življenja ki ji je bila skrita zaradi matere
- Na začetku zgodbe ga poveljuje in hvali, nato pa ga začne poniževati in sovražiti

Delo je dekadencijsko :

- Dekadenčni nasprotja
- Prisotna misel na smrt
- Svetopisemski privzdignjen jezik
- Gre za ritmirano prozo
- Estetika: izpostavljena v nasprotjih s tragičnostjo (Saloma lepa, vendar vodi v tragiko)

Slovenska moderna

- Začetek 1899: Cankar –Erotika; Župančič – Čaša opojnosti
- Konec 1918: konec 1.sv. vojne; smrt Cankarja
- Ni enotna slovstvena smer
- Prepletajo se: NOVA ROMANTIKA, DEKADENCA, SIMBOLIZEM
- Ustvarjalci: DRAGOTIN KETTE
JOSIP MURN ALEKSANDROV
IVAN CANKAR
OTON ŽUPANČIČ
- Sodobniki slovenske moderne: ALOJZ GRADNIK
IZIDOR CANKAR
FRAN SELIŠKI FINŽGAR
FRAN MILČINSKI
ZOFKA KVEDROVA
- Po Prešernovem obdobju druga velika doba slovenske književnosti
- Vrhunska dela: LIRIKI (Kette, Murn, Župančič)
PRIPOVEDNIŠTVO (Cankar, Finžgar, Milčinski)
DRAMATIKA (Cankar, Župančič)
- Nastala pomembna dela na področju KRITIKE in ESEJISTIKE
- Več odličnih enakovrednih ustvarjalcev

Lirika

- KETTE, MURN, CANKAR, ŽUPANČIČ
- Neposredna izpovednost
- Obnovi verz in slog (vnese sproščen ritem)
- ZVRSTI: ljubezenske, razpoloženske, miselne, domovinske, socialne, osebno izpovedne pesmi
- Ohrani se SONET (Kette, Gradnik)
- Svobodnejše in krajše štirivrstične pesmi
- Pri Župančiču daljše pesmi; svobodna oblika; prosto št. zlogov

Pripovedništvo

- IVAN CANKAR – najpomembnejši
- Ostali: Finžgar (Pod svobodnim soncem)
Izidor Cankar (S poti)
Fran Milčinski (Ptički brez gnezda)
Zofka Kveder (Njemo življenje)
- Zvrsti: črtice, novele, povesti, tudi roman

Dramatika

- Tragedije (Župančič - Veronika Deseniška)
- resnobne drame (usodni izidi, brez tragičnosti; napisana v prozi – snov sodobnega in zgodovinskega sveta; Cankar – Hlapci, Romantične duše)
- komedije (Cankar – Za narodov blagor; pisalo jih je veliko avtorjev)
- farse (Cankar – Pohujšanje v dolini Šentforjanski)
- Dobri primeri ljudskih iger (Finžgar – Veriga, Razvalina življenja)
- Prvi primer poetične drame (Cankar – Lepa Vida)

Dragotin Kette – Na trgu

- Ljubezenska izpoved, sentimentalna serenada (podoknica)
- Pesnik izpoveduje ljubezenski nemir do lepe Angele
- Ljubezenska neizpolnitev je predstavljena nevsiljivo, dokončno
- VSEBINA: Mirna poletna noč. Na nebu plava luna. V vodnjaku žubori voda. Vse je mirno, v pesnikovem srcu pa se drami nemir in hrepenenje po ljubljeni Angeli, ki mirno spi in ne ve za pesnikovo bolečino
- Impresionistična
- S slogovnimi sredstvi pričarano barvito nočno ozračje, podpira ga MUZIKALNOST
- Jezikovno – melodična uresničitev
- Veliko posebitve
- Stapljata se svetlobni in zvočni učinek tihe mestne noči
- Neuslišana ljubezenska poslanica, ki postane zaradi svoje neuslišanosti MONOTONA – monotoni zagon curka v vodi

Josip Murn Aleksandrov

- **Pesem o ajdi** je temelj Murnove poezije - doživetje trenutnega razpoloženja
- Štejemo ga za najstarejšega slovenskega lirika
- Njegove pesmi niso vsiljive
- Pesmi premorejo poseben notranji čar
- Pesmi: **Pesem o Ajdi; Ko dobrane se mrače; Vlahi; Nebo,nebo**

Pesem o ajdi

- Pesem je impresija o ajdi
- TRIJE MOTIVI: **podoba cvetoče ajde, kmetov poklon, zima**
- VSEBINA: Pesnik živi z naravo, vendar je svak od njiju samostojen. To je prikazano s kmetom, ki živi z naravo, jo občuduje, vendar jo opazi šele, ko se odmakne od nje. Tedaj opazimo njeno lepoto. Kmet dopušča, da je ajdova njiva takšna, kakršna je, zato se mi razkrije v vsej svoji lepoti in ga očara
- Pravo razkošje svetlobe, barv, vonjev
- Izrazito čutno erotično poželenje
- Samostojnost, drugačnost murnovskega impresionizma
- Pesem govori in življenju in smrti - vsako življenje se konča s smrtjo
- dekadencičnost

Oton Župančič

- Utemeljitelj modernega slovenskega pesništva
- Izdal 5 pesniških zbirk za odrasle in 4 za otroke
- Pisal tudi eseje in kritike, preizkusil se je tudi kot dramatik, deloval kot prevajalec (18 Shakespearjevih del)
- Impresionist v slogu
- Najboljši domovinski pesnik

Z vlakom

- Pesem je impresija poti (glavni motiv je pesnikov odhod na tuje; pot z vlakom od Ljubljane do Dunaja), pesnikov samogovor
- Domovinska pesem – SLAVOSPEV SLOVENSKI ZEMLJI
- Ritem pesmi se usklajuje glede na pesnikovo razpoloženje; pojavi se glasovno slikanje
- Svobodna pesniška oblika – svobodni verz, primere, poosebitve, ritem

Duma

- Župančičeva najobsežnejša dokončana pesnitev – nadaljevanje pesmi Z vlakom
- Župančič izoblikuje svoje razmerje do naroda, domovine in slovenstva
- DOMOVINSKA in SOCIALNA pesem – navezuje na narodni položaj Slovencev ob prelomu stoletja
- OTOŽNA PESEM – velika himna domovini
- Pesem barvita, ritmična, polna metafor, poosebitev,..
- Pesem ima 2 dela:
PRVI DEL: pogovor ženskega (lepota tujine) in moškega (lepota domovine) glasu
DRUGI DEL: pesnik odgovarja moškemu in ženski (skuša ju povezati - tako domovina kot tujina imata prednosti in slabosti)
- Pesnikova najbolj otožna misel je IZSELJEVANJE

Alojz Gradnik

- Sopotnik moderne
- Eden izmed pomembnejših ljubezensko – erotičnih pesnikov po Prešernu
- Podlaga poezije – novoromantična z nekaj dekadencijskimi potezami
- Ljubezen doživlja mračno, turobno, bolj zadržano, zmes med seboj nasprotujočih se čustev

Pisma

- Ljubezenski cikel sedmih pesmi
- Močna prisotnost erotične ljubezni, strasti in čutov
- Nosilec ljubezni je ženska – govor ženske
- Pesmi – celota ali posamezno
- Smrt v povezavi z ljubeznijo – izpovedujejo jo ženska usta
- Trpljenje, hrepenenje, bolečina – vseskozi spreminjajo